

ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ

ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿ ಎಂ* ಮತ್ತು **ಡಾ. ಬಿ. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ

* ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ; ** ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ, ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಊಟಿ ರೋಡ್, ಮೈಸೂರು.

ಸಾರಾಂಶ (Abstract)

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮನರಂಜನೆಯೇ ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಘಟ್ಟಿತನದಿಂದ, ಸತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೇವಲ ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನವಾದ, ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಉಳಿಯಲಾರವು. ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನರಿತು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸದಾ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಡುಂಡಿರಾಜ್, ನಗು, ಹನಿಗವನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಯಾವುದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕತೆ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅಂದರೆ ಪಂಪನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಪಂಪ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಯಾವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಂತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಲೋಪದೋಷಗಳು, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Please cite this article as: ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿ ಎಂ ಮತ್ತು ಬಿ. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ (2021). ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ.

ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 3(3), ಪು.ಸಂ. 85-93

ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ರಚನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ರಚನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಮನೋಭಾವ, ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪಂಡಿತರಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಂಡಿತಮಾನ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ರಚನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಓದುಗ ದೊರೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಇಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಅಲ್ಲ ಓದು ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ತವಕದಲಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದುವಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಡುಂಡಿರಾಜ್ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ವಿಭಿನ್ನವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹನಿಗವನಗಳ ರಾಜ, ಚುಟುಕು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದೇ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವ ಎಚ್. ಡುಂಡಿರಾಜ್ ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೆರಡರಲ್ಲೂ ಗಣನೀಯ ಕೃಷಿಮಾಡಿರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗವನಗಳು ಅಗಾಧವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಮನರಂಜಿಸಿದರೂ ಒಳಗೊಂಡು ಚಿಕ್ಕತನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೆಯುವ ಸಾಲುಗಳು ಚಿಕ್ಕದೇನಿಸಿದರೂ ಅದರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತೃತವಾದುದಾಗಿದೆ. ರಂಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವತಳೆದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹನಿಗವನಗಳ ಪ್ರಕಾರವು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ “ಕುಳ್ಳಾದರೂ ರೂಪವತಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಾಗೆ”¹ ಎಂಬ ಶ್ರೀ. ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ ನವರ ಮಾತು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನೀಡಿದಂತಿದೆ. ಹನಿಗವನಗಳ ಮೂಲಕ ಶಬ್ದದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೊಬಗನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರದ ಗಾಢತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಲೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಡುಂಡಿರಾಜರು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಿಡಂಬನೆ ಮೂಲಕ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಅಂಕು ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸರಳ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತ ಅರ್ಥತುಂಬಿ ಸಮಾಜದ ಪಿಡುಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಗದ್ಯ ಧಾಟಿಯ ಪದ್ಯ ಶೈಲಿ ಇವರ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಾಸ್ಯದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ನಮಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕ ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. “ಪುಂಡ ಪೋಕರಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು”² ಎಂಬ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಮಾತು ಸಮರ್ಥನಾಯಕನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ವೇದ್ಯವಾಗದಿರದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜನನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಚಿವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಕವಿ ಡುಂಡಿಮರು

ಕೊಡು ದೇವರೆ

ವರ

ಪೊಳ್ಳು ಭರವಸೆ ನೀಡದಂಥ

ಆಡದೇ ಮಾಡುವಂಥ

ಸಚಿ-ವರ

ಆರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅತ್ತೆಕಡೆ ಮೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸೊಸೆಕಡೆ ಎಂಬಂತೆ ಹಣ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಾಸೆಗೆ ಇಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿರುವ ಶಾಸಕ, ಸಚಿವರಿಗೆ ಜನಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಧನಹಿತವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂಬಂತೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮರೆತಿರುವ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಸಚಿವರು ಅಥವಾ ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಹುಸಿ ಮಾಡುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಗೆಲ್ಲುವವರೆಗಷ್ಟೆ ಹಾಗಾಗಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆ ನಿಜ ಮಾಡುವ ಸಚಿವರನ್ನು ವರವಾಗಿ ನೀಡು ಎಂಬ ಮಾತು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರ ವರ್ತನೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣ ಇವೆರಡರ ದರ್ಪದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿ ಸಂತೋಷಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಾ ಕವನ ಹಣದ ಮದ ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. “ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಲಿತ್ತು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವರ ತುಳಿಯುತ್ತಲಿತ್ತೊ ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಾ”³

ಎನ್ನುವಂತೆ ಹಣ ಅಂದೂ, ಇಂದೂ ಕಂಡು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ದಿನದ ಪಾಡು ಮುಗಿಸಿ ಮಲಗಲು ಸೂರಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ದಣಿದ ದೇಹಕ್ಕೆ ತುಸು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಡಲು ಮಗ್ಗಲು ಕೊಡುವ ಆ ಮುಗ್ಧ ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಕೆಲವು ವಾಹನ ಚಾಲಕರು ಕುಡಿದು ವಾಹನವನ್ನು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಓಡಿಸಿ ದೇಹ ತುಂಡರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಚಲಾಯಿಸಿರುವಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಕುಡಿದ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಜೀವವನ್ನು ನುಂಗುವ ಇಂತಹ ಪಾತಕಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಬಸ್ಸಿನ ಚಾಲಕರೂ ಕೂಡ ಈ ಚಾಳಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೌಕರರನ್ನು ದೇವರುಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದ್ದೂ ಅವರಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರೂ ಕೂಡ ಹೌದು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ನಂಬಿಕೆಗಾಗಿಯಾದರೂ ಜನರ ಕ್ಷೇಮ ಕಾಪಾಡುವುದು ಒಳಿತು. ಕುಡಿದು ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವ

ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದರಲು ಸಹಕರಿಸಿ ಎಂದು ಕವಿ

ಕೊಡು ದೇವರೆ

ವರ

ಕುಡಿದು ವಾಹನ

ಓಡಿಸದಂಥ

ಡ್ರೈ ವರ

ಭಗವಂತ ವರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕುಡಿದು ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸದೇ ಇರುವಂತಹ ಡ್ರೈವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿದೆ. ಇದು ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಒಳಿತಿಗಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೂ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಕುಡಿಯುವ ಚಟದಿಂದ ಆತನ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಸಂಕಟವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಆತನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿದ್ದರೂ ಅದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವಿಪರೀತ ದಡ್ಡತನದ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕವಿ ನಗುವಿನ ಮೂಲಕ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಈ ರೀತಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾನತೆ ಎಂಬುದು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾನ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೇ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. “ಶ್ರೀಮಂತರ ಊಸಿಗಿರುವ ಬೆಲೆ ಬಡವನ ಉಸಿರಿಗಿಲ್ಲ”⁴. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದು ಹೀಗೆ ಮುಂದವರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬಡವರ ಬೇನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಡುಂಡಿಯವರು.

ನೂರೋ ಇನ್ನೂರೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ

ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ

ಏಸಿಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತವರಿಗೆ

ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಬೆವರಿಗೆ!

ಮನುಷ್ಯ ಇಂದು ಯೋಗ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಸೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಎಂಬ ಬುದ್ಧನ ತತ್ವ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಶ್ರಮದಲ್ಲೂ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಇಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೆಡುಕುಂಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಪ್ರಕೃತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉಚಿತ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮ್ಮ

ಉಸಿರು. ಪ್ರಕೃತಿ ಇದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮನದಟ್ಟಾಗಬೇಕಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಡುಂಡಿಮರು.

ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಉರುಳು ಸೇವೆ

ಮರಗಳು ನಡೆಸುತ್ತವೆ

ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ

ನೆರಳು ಸೇವೆ!

ತಾನೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಗುಣ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯೇ ಪರಮಧ್ಯೇಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವವನಿಗೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಣ ಹೇಗೆ ರುಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಎಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಾಳಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ರೈತನೇ ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು. ಆದರೆ ರೈತನ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ ದೇಶವೇ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ತೇಜಸ್ವಿಯವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ಕೃಷಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಉತ್ಪಾದಕನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ”⁵. ತನ್ನ ಮೈ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾ ಹಸಿದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತುತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಅನ್ನದಾತನಿಗಿಂದು ಗುದ್ದು ಕೊಟ್ಟು ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೈತ ಬೆಳೆದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗದೆ ಇಂದು ಸಾವಿಗೆ ಶರಣರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. “ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತಪರ ಚಳುವಳಿಗಳು ಅನೇಕವು ನಡೆದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯರೈತ ಸಂಘದ ಚಳುವಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಚಳುವಳಿಗಳೂ ರೈತನನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ”⁶. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಲಾಭಕರ ಬೆಲೆ ನೀಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ದೇಶವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರೈತರೇ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಾಳಜಿ ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ಡುಂಡಿಯವರ ಆಶಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಂತೆ

ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ

ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ

ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ

ಏಕೆಂದರೇ

ಅವರೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಅವರ ಜೊತೆ ಕೈಜೋಡಿಸೋಣ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸೋಣ.

ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಯುತ ಆಹಾರ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ? ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಆದೆ ದೇಶ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದು, ಲಂಚ ಇಂದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾರಕ. “ಒಂದು ದೇಶ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಕ್ತವಾದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು”. ಎಂದು ಕಲಾಂ ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನೌಕರ ಕೂಡ ಇಂದು ವೃದ್ಧರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೇ ಅದು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಿತನಾದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ತನಗಿರುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ನಡುವೆ ಎಷ್ಟೋ ಶಿಕ್ಷಿತರೇ ಈ ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಆಗಿದೆ. “ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಎಂದಿಗೂ ನಿಂತ ನಿರಾಣಿಬಾರದು ಸದಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಅಸ್ತ್ರ” ಎಂಬ ಕಲಾಂ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಲಂಚ ಮುಕ್ತ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಡುಂಡಿಮರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ

ಅನ್ನತ್ತಾರೆ ವೈದ್ಯರು

ಹೌದು ಮೆಣಸಿನಕಾರ

ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ

ಅಹಂಕಾರ-ಮಮಕಾರ

ಲಂಚ ಸ್ವಿ-ಕಾರ

ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಅಮಲಿನ ಅಧಿಕಾರ, ಅಹಂಕಾರ, ಲಂಚ ಸ್ವೀಕಾರ ದೇಶಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರಕ ಎಂದು ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಸಾಧು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾತೀಯತೆ, ಅಸ್ವಶೃತೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು ಸಮಾಜದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದಂತೆ ಹಬ್ಬಿ ನುಲಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಾತಾವರಣವೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. “ಹಿಂದೂ ಒಬ್ಬನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಆತನ ಜಾತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ”⁷. ತನ್ನ ಜಾತಿಗೆ ಆತ ವಿಧೇಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. “ಸಹ ಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾತಿಯ ವಿವಾಹಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದಾಗ ಜಾತಿ ತನ್ನ ಹಲ್ಲು ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ”⁸. ಎಂಬ ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ

ನಿಲುವು ಸರಿಯಾದದ್ದೆ. ಜಾತಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದು ಮನುಷ್ಯರ ಮನೋಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ. ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅನೇಕ ಘೋರ ಕೃತ್ಯಗಳೇ ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಜಾತಿಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂಬುದು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ.

ಜಾತಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಮೇಲು-ಕೀಳಿನ ತಾರತಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯೂ ತನಗಿಂತ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೂಯೆ ಪಡುವ ಮೇಲಿನ ಜಾತಿಯವರು ತನಗಿಂತ ಕೆಳವರ್ಗದವರನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. “ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತಾಂಧ ಜಾತಿವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಗವಿಲ್ಲ”⁹. ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯವರು ಜಾತಿಯ ಏಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಜಾತಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಎನ್ನುವ ಭೂತ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಅಶಾಂತಿಗೆ ಮತಗಳೇ ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕುವೆಂಪು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೇದ ವಿಭೇದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಅಜ್ಞಾನ ಮೌಢ್ಯಗಳನ್ನು ಭಿತ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಜಾತಿ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಅಭೇದ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಕನಿಷ್ಠ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಡುಕುವ ಮನುಷ್ಯ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲೂ ಜಾತಿಯ ಕಿರೀಟ ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾನೆ.

ಜಾತಿಯವರನ್ನೆ

ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ

ಆಗಬಹುದು ವಿವಾಹ

ಜಾತಿ ಬಿಟ್ಟು

ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ

ಆಗುತ್ತದೆ ವಿವಾಹ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಭೂತದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕಂಡು ಈ ರೀತಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ವೈಷಮ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಾಂಧತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. “ಮಾನವ ಕುಲಂ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ”. ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರು ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಅದು ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಕವಿಯದು.

ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇವಲ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧ ಆಚರಣೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ ಅದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒದಗುವ ಅಪಾಯ. “ವಿವಾಹವಾಗುವಾಗ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಡೆದ ಯುವಕನು ತನ್ನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀತನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಗೆಯ ದುರಾಚಾರವನ್ನೆಸಗಿ ಪಡೆದ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಕೈಯನ್ನು ಹೊಲಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯುವಕನನ್ನು ಸಮಾಜ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಯಾವನೇ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆನೆ

ತಾನು ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಗೈಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಳಂಕ ತರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಅಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.”¹⁰ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಭಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದಂತು ಇಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಿತ್ಯದ ಸುದ್ದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮುನ್ನ ಮತ್ತು ಅನಂತರವೂ ಮುಂದುವರೆದು ಕೊನೆಗೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನುಂಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಯಾಗುವ ಈ ರೋಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಂತೆ ಹರಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಮಾನತೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಪಿಡುಗು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬರುವುದುಂಟು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಸಹ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಯುಗದಲ್ಲಂತು ಹಣ ನೋಡಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ

ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಜೊತೆ

ಪ್ರೇಮಗೀತೆ

ವೋಲೆ ವೋಲೆ ವೋಲೆ

ಇಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ಕೊಡಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ

ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮದುವೆ

ಒಲ್ಲೆ ಒಲ್ಲೆ ಒಲ್ಲೆ

ಎಂದು ಕವಿ ಡುಂಡಿಮರು ತಮ್ಮ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಥೈಸುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಬಲಿಷ್ಠ ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದ ಕಾನೂನುಗಳ ಅರಿವಾಗಲೀ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನದ ಕ್ರಮವಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಮತ್ತು ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅರಿವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹಾಸ್ಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಡುಂಡಿರಾಜರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು. ಬರವಣಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಗಂಭೀರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಹನಿಗವನಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಪದಗಳಿವೆ ಅಥವಾ

ಎಷ್ಟು ಪುಟಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಓದುಗರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ ಬದಲಾದರೂ ಸಮಾಜದ ವಿಕಿತ್ತಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಲೇಖಕನ ವಿಚಾರಗಳು ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಹೃದಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ವಿಷಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹನಿಗವನಗಳ ಮೂಲಕ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂದಿನ ಫಾಸ್ಟ್ ಫುಡ್ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಹನಿಗವನಗಳು ಫಾಸ್ಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಓದುಗರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಪದಗಳು ಪುಟ್ಟದೇನಿಸಿ ಓದಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಒಳಶುಂಠಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪದಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಓದುಗರೆದೆಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಿರುನಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮೌಲ್ಯಯುತ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಡುಂಡಿರಾಜರ ಹನಿಗವನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿವೆ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿ

1. ನಾಯಕ ವಿ. ಗ. (1998). ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹನಿಗವನಗಳು. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳೂರು. ಪು. 1
2. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಕೆ. ಪಿ. ಅನ್ನದ ಋಣ (ಜಾಲತಾಣದ ಮಾಹಿತಿ)
3. ದ ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ. (2014). ನಾದ ಲೀಲೆ. ಶ್ರೀಮತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ. ಪು. 38
4. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ ಕಟ್ಟವಾಡಿ ಬಿ. (2016). ನನ್ನೊಳಗಿನ ಬಯಲಲಿ ರಚನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು. ಪು.22
5. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಕೆ. ಪಿ. (2012). ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು. ಪು. 421
6. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಕೆ. ಪಿ. (2011). ಸಹಜ ಕೃಷಿ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು. ಪು.3
7. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಕೆ. ವಿ. (2009). ಡಾ. ಬಿ ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಆಯ್ದ ಬರಹಗಳು. ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಗೋಡು (ಸಾಗರ) ಕರ್ನಾಟಕ. ಪು.32
8. ಅದೇ., ಪು.41
9. ದೇ.ಜ ಗೌ (2014). ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯವಲೋಕನ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು. ಪು 325
10. ಹಾಲತಿ ಸೋಮಶೇಖರ್(2008). ಸ್ತ್ರೀಪರ. ವಿಶ್ವಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಡುಂಡಿರಾಜ್ ಎಚ್. (2012). ಹನಿ ಖಜಾನೆ. ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಡುಂಡಿರಾಜ್ ಎಚ್. (ಎ2016). ಹನಿ ರಂಜನಿ. ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಎಚ್. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್ ರಾಮನಾಥ್. (2020). ಡುಂಡಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ. ತೇಜು ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು